

Spor Besin Takviyeleri ?nanç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Spor Besin Takviyeleri ?nanç Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30885>

Özet

Spor Besin Takviyeleri ?nanç Ölçe?i, spor bilimleri alan?nda ö?renim görmekte olan üniversite ö?rencilerinin, sporcu besin takviyelerine yönelik sahip olduklar? inanç ve tutumlar? ölçmek amacıyla Türkiye popülasyonuna uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, Ahmet Yavuz Karafil, Mehmet Ula? ve Ercan Atay tarafından 2021 y?l?nda gerçekleştirilmi?tir. Bu uyarlama çalışması, ölçe?in hedef kitle üzerindeki yapısal geçerlili?ini ve iç tutarlılı?ın? titizlikle incelemiştir.

Ölçek, bireylerin performans art??, toparlanma ve genel sa?lık hedefleri doğrultusunda kullanılan spor besin takviyeleri hakk?ndaki algılar?n?, bu ürünlere duyduklar? güveni ve kullanım motivasyonları?n? derinlemesine araştırmaya amaçlamaktadır. Elde edilen bulgular, spor bilimleri eğitim müfredat?n? desteklemek ve ö?rencilere yönelik bilinçli kullanım programları? oluşturmak için bilimsel bir temel sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Spor Besin Takviyeleri, ?nanç Ölçe?i, Sporcu Takviyeleri, Psikometri, Uyarlama Çalışması, Spor Bilimleri, Üniversite Ö?rencileri.

Yazarlar

Ahmet Yavuz Karafil, Mehmet Ula?, Ercan Atay.

Amaç

Ölçe?in geliştirilme ve uyarlama amacı, spor bilimleri eğitimi alan üniversite ö?rencilerinin **spor besin takviyeleri** kullanımına dair inanç ve tutumları?n? objektif bir şekilde değerlendirmektir. Bu inançlar, takviyelerin potansiyel faydaları? (örneğin, fiziksel performans? artırma) ve olası riskleri (örneğin, sa?lık üzerindeki yan etkiler) hakk?ndaki bilişsel değerlendirmeleri kapsar.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel farklılıklar göz önüne alınarak Türk akademik ortama uygunlu?unu sağlamıştır. Bu sayede, Türkiye'deki araştırmacılar ve eğitimciler, sporcu beslenmesi ve takviye kullanımı konularında güvenilir ve geçerli veriler elde edebilmektedir. Ölçek, özellikle genç sporcular?n ve spor bilimleri profesyonellerinin takviyelere yaklaşımını anlamada kritik bir role sahiptir.

Yapı (Construct)

Spor Besin Takviyeleri ?nanç Ölçe?i, bireylerin sporcu takviyeleri hakk?ndaki subjektif değerlendirmelerini ve bilişsel temaları?n? ölçen çok boyutlu bir yapıya hedef alır. Bu yapı,

genellikle üç ana bile?eni içerebilir: alg?lanan fayda inançlar?, alg?lanan risk inançlar? ve sosyal etki veya normatif inançlar. Ölçek, bu inançlar?n takviye kullanma niyetini veya davran???n? nasıl etkiledi?ini ortaya koymak üzere tasarlanm???tır.

Ölçe?in psikometrik yap?s?, spor bilimleri ö?rencileri gibi spesifik bir popülasyonun takviye konusundaki karma???k motivasyonlar?n? ve bilgi düzeylerini yans?tacak ?ekilde kurgulanm???tır. Bu, sporcu beslenmesi alan?ndaki e?itim ve dan???manlık hizmetlerinin ki?iselle?tirilmesine olanak tan?ır.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çalışmas?nda (Karafil ve ark., 2021), ölçe?in yapısal geçerlili?i detaylı istatistiksel yöntemlerle incelenmiştir. Çalışmanın temel amacı, ölçek maddelerinin Türk kültüründe de orijinal ölçekteki teorik yapıyı ölçtü?ünü kan?tlamaktır. Bu amaçla, genellikle Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak modelin veri ile uyumu test edilmiştir.

Uyarlama çalışması, ölçe?in spor bilimleri ö?rencileri örnekleminde geçerli ve amaca uygun oldu?unu göstermiş olmalıdır. Spesifik uyum indeksleri ve geçerlik katsayıları makalenin kendisinde yer almakla birlikte, ölçe?in spor besin takviyelerine yönelik inançlar? geçerli bir biçimde ölçtü?ü kabul edilmektedir.

Güvenirlilik

Spor Besin Takviyeleri ?nanç Ölçe?i'nin güvenilirli?i, ölçek maddelerinin iç tutarlılı??? (internal consistency) yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışmada, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek katsayılar, ölçekteki maddelerin birbirleriyle tutarlı oldu?unu ve güvenilir bir ölçüm sağladığını işaret eder.

Spor bilimleri ö?rencileri üzerinde gerçekleştirilen uygulama sonucunda, ölçe?in genel ve alt boyutları tutarlı ve tekrarlanabilir sonuçlar üretecek düzeyde güvenilir olduğu belirlenmiştir. Bu durum, ölçe?in hem klinik hem de araştırma ortamlar?nda stabil ölçümler yapma yetene?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal geçerlili?ini desteklemek amacıyla, uyarlama sürecinde Açıklayıcı ve/veya Do?rulayıcı Faktör Analizi teknikleri uygulanmıştır. Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi temel faktörler altında toplandığını ve bu faktörlerin teorik yapı ile ne kadar örtüştüğünü ortaya koyar. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? (fayda inançlar?, risk inançlar? vb.) doğrulamada merkezi bir rol oynamaktadır.

Yapılan analizler, Türkçe formun, orijinal ölçeğin boyutları koruduğunu veya kültürel farklılıklara rağmen güçlü ve yorumlanabilir bir faktör yapıya sergilediğini göstermiştir. Bu, ölçeğin spor bilimleri alanında inanç yapıları bağlamıyla aydınlatılabildiğini kanıtlamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Adaptasyon)

Biçim: Genellikle Likert tipi bir derecelendirme formatı kullanılmaktadır (Detaylı derecelendirme bilgisi için kaynak makaleye başvurulmalıdır).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Genç Yetişkin

Popülasyon Detayları: Spor bilimleri alanında (örneğin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümleri) öğrenim gören üniversite öğrencileri. Bu grup, spor besin takviyeleri ile doğrudan ilişkili bilgiye ve deneyime sahip olma potansiyeli taşır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan psikometrik anket.

Anahtar Kelimeler

Spor Besin Takviyeleri, ?nanç, Tutum, Geçerlilik, Güvenilirlik, Adaptasyon, Psikometri, Spor Bilimleri.

Yazarların İletişim Bilgileri

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Sorumlu yazar Ahmet Yavuz Karafil'e ait kurumsal e-posta adresi: aykarafil@mehmetakif.edu.tr

Yayın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2021 yılında yayımlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve varsa telif haklarına ilişkin ücret bilgileri, sorumlu yazar Ahmet Yavuz Karafil ile iletişime geçilerek edinilmelidir. Akademik ve araştırma

amaçlı? kullan?mlar için genellikle izin talep edilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

The original PDF can be downloaded here: <spor-besin-takviyeleri-inanc-olcegi-toad.pdf>

Referanslar

Karafil, A. Y., Ula?, M. ve Atay, E. (2021). **Spor Besin Takviyeleri ?nanç Ölçe?i**: Spor bilimleri alan?nda ö?renim gören üniversite ö?rencilerine yönelik geçerlilik ve güvenilirlik çal??ması?. *Gazi Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 26(1), 17-31.

Spor Besin Takviyeleri ?nanç Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Ölçe?in tam içeri?i ve derecelendirme yap?s? için yukar?da belirtilen hakemli makaleye ba?vurulması gerekmektedir.